

Sairas eläin on ongelma koko EU:ssa

Kotieläintuotannossa kilpailu niin kasvatuksessa kuin lihanjalostuksessa on tällä hetkellä äärimmäisen kovaa kautta EU:n. Kotieläinyrittäjillä ja teurastamoilla ei olisi varaa siihen, että eläimet sairastavat, mutta sitä ei voi välttää.

Houkutus sairaiden eläinten hyödyntämiseen lihanuotannossa on valitettavan suuri, ja jos valvonta pettää, käy kuten Puolassa, jossa paljastui törkeä sairaiden nautojen teurastus pääosin yöaikaan, kun valvontaa ei ollut. Osa sairaista eläimistä teurastettiin myös normaalivuorossa ja eläinlääkärit kuittasivat eläimet terveiksi jälkikäteen, eläintä näkemättä.

Myös Suomessa tilanne on hankala. Sairasteurastus on käytännössä hyvin vähäistä. Jollei eläintä saada hoidettua, niin vaihtoehtoina ovat eläimen toimitaminen hyvissä ajoin normaaliin teurastukseen tai eläimen lopettaminen. Mikään vaihtoehto ei ole hyvä kotieläinyrittäjän kukkarolle.

Puola on EU:ssa merkittävä maatalousmaa ja sen naudanlihanuotannosta

80 prosenttia viedään. Ruokaviraston mukaan Suomeen tuli pieni määrä naudanlihaa kyseisestä teurastamosta, mutta se ei päässyt kuluttajille asti.

Puolasta tuodaan vuosittain merkittävä määrä lihaa Suomeen. Tammi-märaskuussa 2018 Puolasta tuli naudanlihaa 300 000–600 000 kiloa kuukausittain eli vuosittain puhutaan noin viidestä miljoonasta lihakilosta. Jokainen suomalainen syö siis keskimäärin kilon puolalaista naunta vuodessa.

Puolalaista lihaa näkee harvemmin lihatiskillä, sillä valtaosa tuonnista on pakastettua lihaa, joka päätyy ammattikeittiöihin (ravintolat ja ruokalat) sekä erilaisiin lihajalosteisiin (makkarat, säilykkeet jne).

Juuri tästä syystä on äärimmäisen tärkeää, että lihan alkuperämaan ilmoittaminen ravintoloissa tulee pakolliseksi 1.5.2019 alkaen. Tuontilihan käyttöä pyritään koko ajan tarkoituksellisesti pimeämään kuluttajilta, sillä kuluttajien tiedetään suosivan kotimaista lihaa, jos heillä on siitä tieto ja mahdollisuus valita.

Lihanauta ilmastotalkoissa

Lihanautojen genomijalostus on alkanut myös Suomessa. Lypsykarjoissa genomijalostus etenee meillä jo vauhdilla. Muualla maailmassa, missä naudanlihanuotannolla on suurempi merkitys, genomijalostusta on hyödynnetty jo vuosia.

Naudanlihanuotanto on saanut osakseen varsin kovaa arvostelua ilmastomuutoskeskustelun yhteydessä. Monen mielestä naudanlihan kulutuksen vähentäminen tai jopa naudanlihan syömisen lopettaminen kokonaan on tehokkain yksilötason ratkaisu ilmastomuutoksen torjuntaan. Valitettavasti he ovat väärässä, sillä isot ratkaisut tehdään energiankäytön puolella. Suomessa tämä tarkoittaa yksilöiden tasolla esimerkiksi lämpöpumpputekniikkaa ja lämmöntalteenottoa ja yhteiskunnan tasolla uusiutuvia energialähteitä.

Siitä huolimatta myös naudanlihanuotannon ilmastovaikutuksia täytyy pienentää ja siinä genomijalostus tarjoaa isoja mahdollisuuksia ja ennen kaikkea nopeuttaa muutosta. Isoimmat asiat ovat nurmen entistä tehokkaampi hyödyntäminen ja perimän vaikutus naudan metaanipäästöihin. Näihin molempiin voidaan vaikuttaa täsmäjalostuksella.

Pentti Törmä

PENTTI TÖRMÄ
päätoimittaja

Tässä numerossa

Terveys ja hyvinvointi

- 6** Sikalan hygienian ja siivoukseen kannattaa satsata
- 8** Tanskan Agromekissa mielenkiintoisia uutuuksia tarttuvien tautien torjuntaan
- 24** Uusi sarja terveydenhuollon tekijöistä: Eläinlääkäri joka organisoi terveystyön
- 52** Eläinterveydenhuolto tuottaa monia hyötyjä, eivätkä ne synny itsestään

Nautakarja

- 12** EuroTierin runsaasta tarjonnasta esittelyvuorossa sorkkasairauksien ehkäisy
- 16** Genomivalinta tulee vauhdilla myös liharotujen jalostuksen työkaluksi
- 20** Rehunkäyttökyvyn jalostaminen nyt mahdollista uusien mittalaitteiden avulla
- 30** Naudan haitallista stressiä kannattaa ennaltaehkäistä tehokkaasti
- 44** Paras tapa suunnitella ruokintaa on suunnitella koko rehuntekoproessi

Sika

- 34** Vapaaporsituksen suosio kasvaa, esittelyssä kaksi erilaista ratkaisua
- 40** Eri maiden välillä jopa kaksinkertaisia eroja sianlihan tuotantokustannuksissa
- 43** Porsastuotos emakkoa kohti kasvaa yhä, mutta myös tuotettuja lihakiloja mitataan
- 48** Villasiasta haetaan erikoistuotetta, jossa on hyviä rasvoja

Kolumnit

- 15** Yrittäjältä: Sinivalkoisia ajatuksia
- 27** Eläinlääkäriltä: ETT ja sen toiminnanjohtajan mahtityö
- 56** Märehtijöistä apua uhan alla oleville perinnebiotoopeille

Vakiopalstat

- 5** Maailman tautitilanne
- 50** Euroopan maitokatsaus
- 54** Uutisia ja uutuuksia
- 57** Hintaseuranta
- 58** Tuotosseurannan tuloksia

Kannen kuva: Tuulia Nelimarkka